

Nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới

Ngày nhận bài: 04/09/2026 | Ngày phản biện: 08/09/2026 | Ngày xuất bản: 19/10/2026

Tác giả: Trần Mộng Nghi (Đại học Cần Thơ; NCS ngành Triết học, Học viện Chính trị (Bộ Quốc phòng))

Tóm tắt: Trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc hiện nay, sinh viên Việt Nam có vai trò ngày càng quan trọng. Để bảo vệ Tổ quốc "từ sớm, từ xa", tất yếu phải nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Trên cơ sở thực trạng, bài viết đề xuất giải pháp nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

1. Đặt vấn đề

Phẩm chất chính trị, đạo đức là nền tảng cốt lõi, là điều kiện thiết yếu của mỗi công dân Việt Nam trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc "từ sớm, từ xa". Trong Đại hội XIV, Đảng ta nhấn mạnh: "phát triển toàn diện con người Việt Nam về đạo đức, trí tuệ, ý thức dân tộc, trách nhiệm công dân, thượng tôn pháp luật, năng lực sáng tạo, thẩm mỹ, thể lực, kỹ năng sống, kỹ năng nghề nghiệp, kỹ năng số" (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026, tr.99). Hiện nay, phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên Việt Nam càng quan trọng và cấp thiết, là nền tảng để họ hoàn nghĩa vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Sinh viên là lực lượng đông đảo, bộ phận ưu tú của thanh niên Việt Nam, chủ nhân tương lai của đất nước, có vai trò quan trọng trong xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Phẩm chất chính trị, đạo đức của họ là cơ sở nền tảng, cội nguồn sức mạnh nội sinh để họ luôn hoàn thành tốt nghĩa vụ đối với Tổ quốc. Thời gian qua, các cơ sở đào tạo đã thường xuyên quan tâm đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng chuẩn đầu ra chương trình đào tạo. Phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên bước đầu đạt được kết quả nhất định. Đa số sinh viên sau tốt nghiệp

có phẩm chất chính trị và đạo đức cách mạng, đáp ứng được các yêu cầu chuyên môn, nghiệp vụ. Tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận sinh viên bản lĩnh chính trị chưa thực sự vững vàng, khả năng tự miễn dịch trước tác động tiêu cực mặt trái kinh tế thị trường, của mạng xã hội còn hạn chế; nhận thức về đối tác, đối tượng chưa vững chắc; số ít biểu hiện lơ là, mất cảnh giác trước âm mưu và hành động chống phá của các thế lực thù địch.

Hiện nay, tình hình khu vực, thế giới tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường; nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong kỷ nguyên mới đang đặt ra yêu cầu ngày càng cao về phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên. Họ không những phải kiên định với mục tiêu, lý tưởng cách mạng, mà còn phải tích cực đấu tranh chống lại các quan điểm thù địch, sai trái, chống các biểu hiện lệch chuẩn, bảo vệ đường lối, quan điểm của Đảng trong bối cảnh chuyển đổi số, tác động đa chiều của không gian mạng hiện nay. Đồng thời, luôn vững tin vào Đảng, giữ vững “thế trận lòng dân”, tích cực tham gia xây dựng nền quốc phòng toàn dân, góp phần bảo vệ vững chắc Tổ quốc. Do vậy, nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên Việt Nam đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc hiện nay là vấn đề quan trọng, cấp thiết cả về lý luận và thực tiễn.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp tài liệu để nghiên cứu cơ sở lý luận, các chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước và quy định của các cơ sở đào tạo đại học trong hệ thống giáo dục quốc dân. Đồng thời, sử dụng phương pháp thu thập, thống kê và tổng hợp thông tin từ các báo cáo, số liệu và nguồn dữ liệu điện tử nhằm đánh giá thực trạng phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên, làm cơ sở đề xuất các giải pháp nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của của lực lượng này đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Đối tượng nghiên cứu là sinh viên ở các cơ sở đào tạo đại học trong hệ thống giáo dục quốc dân. Phạm vi nghiên cứu tập trung vào giai đoạn hiện nay, gắn với yêu cầu phát huy vai trò của sinh viên Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

3. Kết quả và thảo luận

3.1. Kết quả nghiên cứu

3.1.1. Vai trò của sinh viên và phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc

Bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa là bảo vệ toàn diện cả những giá trị vật chất và tinh thần của dân tộc. Do vậy, chúng ta cần phát huy mạnh mẽ sức mạnh tổng hợp của mọi tổ chức, cá nhân để thực hiện quan điểm của Đảng trong Đại hội XIV: Bảo đảm và bảo vệ cao nhất lợi ích quốc gia- dân tộc, kiên quyết, kiên trì bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc; bảo vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân, chế độ xã hội chủ nghĩa (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026, tr.113); bảo vệ công cuộc đổi mới, bảo vệ lợi ích quốc gia – dân tộc; nền văn hóa; giữ vững môi trường hòa bình, ổn định chính trị, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội. Trong sự nghiệp vẻ vang ấy, sinh viên Việt Nam là lực lượng đông đảo, có vai trò quan trọng, không chỉ trước mắt mà còn có giá trị lâu dài, bền vững.

Phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên là tập hợp các giá trị căn bản, nền tảng của nhân cách, biểu hiện ở trình độ giác ngộ chính trị, đạo đức, lợi ích giai cấp, dân tộc, tình cảm, thái độ, trách nhiệm đối với nhiệm vụ cách mạng của Đảng, Nhà nước, Nhân dân; các quan hệ và hành vi trong hoạt động thực tiễn chính trị, đạo đức, được hình thành phát triển trong quá trình đào tạo tại các nhà trường. Phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên Việt Nam là những giá trị tốt đẹp của con người mới xã hội chủ nghĩa. Đó là yếu tố căn bản trong nhân cách người cách mạng, thấm đẫm bản chất giai cấp công nhân, bản chất truyền thống dân tộc Việt Nam.

Vai trò phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên hiện nay được thể hiện qua một số nội dung cơ bản:

Một là, có tác dụng định hướng và điều chỉnh hành vi chính trị, đạo đức của họ phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ chính trị, truyền thống văn hóa đạo đức của dân tộc. Có phẩm chất chính trị, đạo đức, sinh viên sẽ tích cực, chủ động trong học tập, rèn luyện. Đồng thời, phẩm chất chính trị, đạo đức là cơ sở để người học hoàn thiện nhân cách con người mới xã hội chủ nghĩa. Bên cạnh đó, phẩm chất chính trị, đạo đức là tiền đề quan trọng để sinh viên phát huy các giá trị đạo đức truyền thống của dân tộc trong kỷ

nguyên mới.

Hai là, phẩm chất chính trị, đạo đức là cơ sở nền tảng, yếu tố quan trọng hàng đầu quyết định nhân cách công dân trong thời đại mới. Phẩm chất chính trị, đạo đức giữ vai trò quan trọng nhất cấu thành chuẩn đầu ra chương trình đào tạo của sinh viên trong tương quan với kiến thức, kỹ năng, mức tự chủ và trách nhiệm. Phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên giúp họ tích cực và chủ động lĩnh hội kiến thức chuyên môn, rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp, xây dựng thái độ, trách nhiệm tốt trong học tập, rèn luyện.

Ba là, phẩm chất chính trị, đạo đức là "màng lọc", "kháng thể" để sinh viên luôn giữ vững và phát triển nhân cách công dân thời đại mới trước các tác động tiêu cực của xã hội. Có phẩm chất chính trị, đạo đức chuẩn mực, họ sẽ không "phai Đảng, nhạt Đoàn" mà còn tích cực đấu tranh với tiêu cực, cái xấu, cái ác. Đồng thời, tích cực tham gia đấu tranh với các luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch, phản động hiện nay, nhất là trên không gian mạng. Nếu không có phẩm chất chính trị, đạo đức, sinh viên dễ bị lôi kéo và sa ngã vào các tệ nạn xã hội, lệch chuẩn về đạo đức, lối sống, dẫn đến không hoàn thành nhiệm vụ học tập, rèn luyện.

3.1.2. Thực trạng phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên Việt Nam hiện nay

Nhìn chung, phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên Việt Nam hiện nay cơ bản đáp ứng được yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Trong Văn kiện Đại hội lần thứ XI, Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam khẳng định: Công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, truyền thống, đạo đức, lối sống văn hóa và ý thức pháp luật cho hội viên, sinh viên được các cấp hội sinh viên xem là một trong những nhiệm vụ chiến lược lâu dài và quan trọng, với mục tiêu giúp sinh viên nâng cao lòng yêu nước, tin tưởng vào con đường đi lên Chủ nghĩa xã hội... Nhiệm kỳ 2018-2023, có 18.015 sinh viên được kết nạp Đảng Cộng sản Việt Nam (Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam, 2023). Tuy nhiên, các hoạt động tham gia tìm hiểu truyền thống, nâng cao kiến thức chính trị chưa thường xuyên, liên tục. Một số cơ sở đào tạo chưa khuyến khích sinh viên tích cực tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, kiên quyết đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam chỉ ra: Chất lượng phong trào sinh viên chưa được bảo đảm đồng đều tại các cơ sở. mức độ tham gia phong trào của sinh viên các trường cao đẳng, trường ngoài công lập chưa đạt kỳ vọng, tiềm năng. Công tác kết nối, phát huy “Sinh viên 5 tốt” sau tuyên dương chưa hiệu quả so với yêu cầu (Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam, 2023). Vẫn còn biểu hiện “thấy cái đúng không dám bảo vệ, thấy cái sai không dám đấu tranh”. Tinh thần “7 dám” ở sinh viên biểu hiện chưa rõ nét. Đặc biệt, có sinh viên chưa thực sự gương mẫu, nói chưa đi đôi với làm, còn đề cao chủ nghĩa cá nhân, ưa hưởng thụ. Trong quan hệ với mọi người, còn biểu hiện của lối sống thực dụng, đề cao lợi ích vật chất, “cá biệt có một bộ phận thanh niên bản lĩnh chính trị chưa vững vàng, bị các thế lực thù địch, phản động lôi kéo, kích động, có hành động không đúng quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước” (Nguyễn Anh Tuấn, 24/3/2022).

Nguyên nhân dẫn đến hạn chế xuất phát từ sự tác động tiêu cực của mặt trái cơ chế thị trường, sự chống phá về chính trị, tư tưởng của các thế lực thù địch đã tác động không nhỏ đến phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống của sinh viên. Sự chống phá của các thế lực thù địch trên môi trường số đã tác động tiêu cực đến môi trường sống của sinh viên. Vẫn còn có sinh viên chưa gắn bó hài hòa giữa lợi ích cá nhân với trách nhiệm, nghĩa vụ đối với tập thể. Tinh thần trách nhiệm của một số sinh viên hạn chế, ý thức tổ chức kỷ luật kém, như thiếu cố gắng học tập, rèn luyện vươn lên, thiếu ước mơ, hoài bão, khát vọng cống hiến. Một bộ phận lơ là, thiếu cảnh giác trước các âm mưu thâm độc của các thế lực thù địch chống phá cách mạng Việt Nam.

Quá trình hội nhập quốc tế một mặt mang lại những cơ hội phát triển cho đất nước, mặt khác đặt sinh viên trước yêu cầu nâng cao năng lực lựa chọn, tiếp nhận và thích ứng với những hệ giá trị đa dạng. Trong khi đó, một số cơ sở đào tạo chậm dự báo tình hình và thiếu những biện pháp phù hợp, đồng bộ, hiệu quả trong việc kiểm tra, giám sát, giáo dục, uốn nắn, rèn luyện người học. Những nhân tố trên đã tác động tiêu cực đến quá trình nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc hiện nay.

3.1.3. Một số giải pháp nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên Việt Nam đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc hiện nay

Thứ nhất, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cơ sở đào tạo về bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức cho sinh viên hiện nay

Trước hết, các cơ sở đào tạo cần quán triệt sâu sắc các quan điểm của Đảng về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, trách nhiệm, nghĩa vụ của sinh viên trong bảo vệ Tổ quốc “từ sớm, từ xa”. Cấp ủy, tổ chức đảng các cơ sở đào tạo tiếp tục đổi mới công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, giáo dục khoa học xã hội và nhân văn. Trong đó, chú trọng quán triệt và triển khai thực hiện các nghị quyết chuyên đề về đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, giảng dạy các môn khoa học xã hội và nhân văn cho sinh viên. Tập trung bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, giáo dục nghĩa vụ của công dân trong bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Bên cạnh đó, phối hợp chặt chẽ giữa các tổ chức và lực lượng có liên quan đến quá trình nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên hiện nay. Yêu cầu tổ chức đoàn thanh niên quán triệt và thực hiện nghiêm nhiệm vụ tập hợp, giáo dục và bồi dưỡng nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cho sinh viên. Phòng Đào tạo, các bộ môn giảng dạy khoa học xã hội và nhân văn quán triệt nghiêm nghị quyết, các văn bản của trên để cụ thể hóa vào thực hiện nhiệm vụ. Tập thể lớp, các câu lạc bộ cũng cần tích cực, chủ động phối hợp với nhau trong tổ chức các hoạt động, các phong trào hành động cách mạng của sinh viên. Đoàn thanh niên cần phát huy vai trò xung kích, cách mạng của tuổi trẻ trong học tập lý luận chính trị; thực hiện đẩy mạnh học tập, thực hành tư tưởng, đạo đức, phương pháp, phong cách Hồ Chí Minh trong giai đoạn mới. Tổ chức, thành lập các câu lạc bộ lý luận trẻ, các Group (nhóm), Fan page trên mạng xã hội để thu hút, tập hợp đoàn viên thanh niên tham gia trao đổi, nghiên cứu về lý luận chính trị, giáo dục truyền thống cách mạng, nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc.

Thứ hai, đổi mới nội dung, phương pháp nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên hiện nay

Trước hết, đổi mới nội dung giáo dục lịch sử, truyền thống yêu nước, tinh thần đoàn kết của dân tộc; giáo dục đạo đức, lối sống; giáo dục pháp luật, chuẩn mực về phẩm chất chính trị bằng các minh chứng mới, những dẫn chứng tiêu biểu trong thực tiễn cách mạng. Nội dung giáo dục phải mang hơi thở của thực tiễn, gắn với đẩy mạnh học tập và thực hành tư tưởng, đạo đức, phương pháp, phong cách Hồ Chí Minh; phong

trào “Sinh viên 5 tốt” và cuộc vận động “Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới” do Trung ương Đoàn phát động. Việc tăng cường cho sinh viên xem các phim tư liệu, các tấm gương anh hùng, liệt sĩ trong chiến tranh và cả những anh hùng, tấm gương tiêu biểu trong thực tiễn xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay cũng có sức hấp dẫn và lan tỏa sâu rộng. Qua đó, nhằm thống nhất về nhận thức và hành động, xây dựng cho sinh viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với lý tưởng cách mạng, sẵn sàng “đi bất cứ đâu, làm bất cứ nhiệm vụ gì”; chủ động đấu tranh chống quan điểm sai trái, nhận thức mơ hồ, lệch lạc; biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ...

Đổi mới phương pháp giảng dạy, bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên gắn với “đổi mới, sáng tạo”, chuyển đổi số. Đồng thời, thực hiện có hiệu quả hình thức giáo dục chính trị qua mạng Internet và nền tảng số. Tổ chức giảng dạy, học tập chính trị và nghiên cứu các môn khoa học xã hội và nhân văn, giáo dục quốc phòng, an ninh cho sinh viên nghiêm túc, chất lượng, hiệu quả. Đây là hình thức chủ yếu, là con đường ngắn nhất và hiệu quả nhất, giữ vai trò chủ đạo trong các hình thức giáo dục chính trị, đạo đức. Nó có nhiệm vụ trang bị kiến thức, phát triển trí tuệ, củng cố thế giới quan khoa học và những phẩm chất tốt đẹp cho sinh viên.

Để thực hiện tốt các hình thức này, các cơ sở đào tạo cần bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, giảng viên sử dụng thành thạo các phương pháp dạy học tích cực, lấy người học làm trung tâm, biết phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của người học. Thực hiện tốt phương châm “dạy thực chất, học thực chất, kiểm tra đánh giá kết quả thực chất”. Thực hiện đối thoại, tăng tính tương tác giữa người dạy và người học. Dạy học theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động, “đồng kiến tạo tri thức” cho người học. Mở rộng phương pháp “dạy học đảo ngược” các môn lý luận chính trị. Đây là mô hình phát huy tính chủ động, sáng tạo của sinh viên, giúp người học “hứng khởi” trong tiếp thu kiến thức lý luận.

Thứ ba, phát huy tính chủ động, tự giác trong tự bồi dưỡng của sinh viên

Các cơ sở đào tạo phải thường xuyên làm tốt công tác xây dựng động cơ, trách nhiệm tự giáo dục phẩm chất chính trị, đạo đức đúng đắn cho sinh viên. Xây dựng động cơ, trách nhiệm tự giáo dục phẩm chất chính trị, đạo đức đúng đắn là làm cho sinh viên có

cơ sở, động lực bên trong để chiến thắng bản thân, tạo nên ý chí, nghị lực và quyết tâm cao trong quá trình học tập. Đây là vấn đề có ý nghĩa rất quan trọng, do đó, các cơ sở đào tạo phải thường xuyên giáo dục cho sinh viên nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác giáo dục chính trị và tự giáo dục, tự tu dưỡng, tự rèn luyện nâng cao trình độ, năng lực bản thân. Thông qua công tác giáo dục chính trị, đạo đức để tiếp tục nâng cao trình độ giác ngộ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng, giúp cho sinh viên hiểu sâu sắc và nắm chắc trách nhiệm, nghĩa vụ cũng như yêu cầu bảo vệ Tổ quốc. Củng cố và hoàn thiện thế giới quan, phương pháp luận khoa học, lý tưởng, niềm tin cộng sản để sinh viên có phương pháp làm việc và thái độ đúng đắn trước các diễn biến xã hội, xây dựng thái độ trách nhiệm tốt trong học tập và rèn luyện. Củng cố niềm tin và lòng yêu mến nghề nghiệp, làm cho sinh viên nắm vững mục tiêu, yêu cầu của xã hội, nhiệm vụ của bản thân trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Thứ tư, tiếp tục xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh nhằm tích cực hóa quá trình tự bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên hiện nay

Đây là giải pháp góp phần hình thành và phát triển quan hệ chính trị, đạo đức; thúc đẩy hành vi chính trị, đạo đức tốt đẹp, tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên hiện nay. Thực hiện tốt giải pháp này, các chủ thể cần tích cực thực hiện các nội dung, biện pháp sau:

Một là, xây dựng các mối quan hệ lành mạnh, tốt đẹp và bầu không khí tâm lý tích cực nhằm bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên. Thực hiện tốt dân chủ trong giảng dạy, học tập, nghiên cứu khoa học, tạo bầu không khí lành mạnh trong các tập thể lớp học, khóa học. Trong tập thể lớp (nhà trường), tinh thần công bằng, dân chủ được phát huy, mọi người được tôn trọng và đối xử bình đẳng, được quan tâm giúp đỡ, tạo điều kiện để được cống hiến và phát triển về mọi mặt. Mọi hành vi sai trái, đi ngược lại với nguyện vọng của tập thể đều bị lên án.

Hai là, tăng cường xây dựng cảnh quan môi trường văn hoá "sáng, xanh, sạch, đẹp" và quản lý, sử dụng hiệu quả hệ thống thiết chế văn hoá, cơ sở vật chất phục vụ hoạt động giáo dục chính trị, đạo đức. Tiếp tục xây dựng, quản lý, sử dụng và nâng cao chất lượng hoạt động của các thiết chế văn hoá, cơ sở vật chất hoạt động giáo dục

chính trị, đạo đức ở các nhà trường là một nhiệm vụ cơ bản, thường xuyên. Biện pháp này nhằm đưa hoạt động của các thiết chế văn hóa phục vụ ngày càng tốt hơn đời sống văn hoá tinh thần, tạo điều kiện môi trường thuận lợi cho quá trình “sáng tạo”, “trao đổi”, “lan tỏa” các giá trị văn hoá truyền thống, phù hợp với nội dung xây dựng nếp sống văn hóa, đạo đức trong các nhà trường.

Ba là, đẩy mạnh vận dụng những mô hình tiêu biểu, cách làm sáng tạo, hiệu quả trong nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cho sinh viên. Nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cho sinh viên không tách rời mà luôn gắn bó chặt chẽ với đẩy mạnh học tập và thực hành tư tưởng, đạo đức, phương pháp, phong cách Hồ Chí Minh. Trong đó, việc vận dụng và lan toả các mô hình tiêu biểu, cách làm sáng tạo, hiệu quả có giá trị to lớn trong bồi dưỡng và hoàn thiện nhân cách công dân kiểu mẫu, tô thắm hình ảnh sinh viên Việt Nam giai đoạn mới.

3.2. Thảo luận

Những kết quả trên cho thấy, phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên là tập hợp các giá trị căn bản, nền tảng trong nhân cách, biểu hiện ở trình độ giác ngộ chính trị, đạo đức, lợi ích giai cấp, dân tộc, tình cảm, thái độ, trách nhiệm đối với Tổ quốc. Phẩm chất chính trị, đạo đức của sinh viên Việt Nam là những giá trị tốt đẹp của con người mới xã hội chủ nghĩa, mang đậm bản chất giai cấp công nhân, truyền thống dân tộc, đặc trưng của giới trẻ. Nổi trội nhất là trung thành với lý tưởng cách mạng, lòng yêu nước, yêu thương con người, đoàn kết, xung kích, sáng tạo, khát vọng cống hiến. Đó là nền tảng, động lực thôi thúc sinh viên vừa nỗ lực trong học tập, rèn luyện, vừa góp phần đấu tranh chống lại các thế lực thù địch, giữ vững “thế trận lòng dân” đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc hiện nay.

Bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong kỷ nguyên mới vừa là chiến lược lâu dài, vừa là nhiệm vụ quan trọng và cấp bách. Càng quan tâm phát triển kinh tế, càng phải giữ vững ổn định xã hội gắn với xây dựng nền quốc phòng toàn dân. Để bảo vệ Tổ quốc “từ sớm, từ xa”, “từ khi nước chưa nguy”, việc nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cho giới trẻ nói chung, sinh viên Việt Nam nói riêng có ý nghĩa quan trọng hàng đầu.

Để nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cho sinh viên Việt Nam, đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc hiện nay, các chủ thể cần được nâng cao nhận thức, trách nhiệm, chuyển biến tư duy từ “nhận thức đủ” sang “hành động đúng” và “triển khai hiệu quả” trên thực tế. Giải pháp chủ yếu là đổi mới mạnh mẽ nội dung và phương pháp bồi dưỡng, nâng cao, gắn với ứng dụng công nghệ số, trên môi trường số. Đồng thời, đề cao tự bồi dưỡng, tự nâng cao, tạo lập môi trường an toàn, lành mạnh cho sinh viên phát huy nhân tố chủ quan trong quá trình này.

4. Kết luận

Nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cho sinh viên đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới là tất yếu khách quan. Nhiệm vụ quan trọng này xuất phát từ vai trò của sinh viên Việt Nam nói chung, từ thực trạng phẩm chất chính trị, đạo đức của họ nói riêng. Trong kỷ nguyên phát triển mới, Việt Nam vừa ưu tiên tăng trưởng kinh tế, vừa ra sức bảo vệ vững chắc thành quả của sự nghiệp Đổi mới. Để hoàn thành các mục tiêu chiến lược, Đảng và Nhà nước ta cần quan tâm bồi dưỡng và nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng cho thanh niên, trong đó sinh viên là lực lượng nòng cốt.

Nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cho sinh viên là nhiệm vụ vừa cấp bách, vừa cơ bản, lâu dài góp phần bảo vệ Tổ quốc “từ khi nước chưa nguy”; giữ vững “thế trận lòng dân”, xây dựng nền quốc phòng toàn dân trong kỷ nguyên mới. Đây cũng là yêu cầu, nhiệm vụ quan trọng của các cơ sở đào tạo trong nền giáo dục quốc dân, đóng góp thiết thực vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa./.

Tài liệu tham khảo

Đảng Cộng sản Việt Nam. (2026). Văn kiện Đại hội XIV. Tập I. NXB Chính trị quốc gia Sự thật. tr.99, 113.

Hội Sinh viên Việt Nam. (2023). Văn kiện Đại hội XI, nhiệm kỳ 2023-2028. NXB Kim Đồng. tr.6, 23.

Nguyễn Anh Tuấn. (2022). Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của tuổi trẻ Việt Nam đối với nhiệm vụ đảm bảo quốc phòng, an ninh, xung kích tham gia bảo vệ Tổ quốc, Tạp chí Quốc phòng toàn dân.

<https://tapchiquptd.vn/vi/nhung-ngay-ky-niem-lon/nang-cao-nhan-thuc-trach-nhiem-cua-tuoi-tre-viet-nam-doi-voi-nhiem-vu-dam-bao-quoc-phong-a/18485.html>, Truy cập ngày 24/3/2022